

vztahovati na veřejnoprávní poměr zabranosti majetku. To platí i o §§ 200 čís. 3 a 282 ex. ř. Také to, že prý Státní pozemkový úřad dal stěžovateli ještě další výpovědi a tím že starší výpověď, o niž jde, stala se bezpředmětnou, jest zřejmě mylný důvod, neboť pravidelně taková věc se sběhne omylem a nelze tedy z ní dovozovati nějaký konkludentní čin (§ 863 obč. zák.). Podle § 20 (3) náhr. zák. nevádí exekuci ani to, že vypověděný žádal za ponechání podle § 20 příd'. zák. a že o stížnosti proti zamítavému usnesení není ještě rozhodnuto (viz též § 17 zák. o správním soudě), což platí i o žádosti za vyloučení podle § 3 písm. a) záb. zák. nalézající se v stejném období stížnosti proti zamítavému rozhodnutí, a prohlášení ministerstva zemědělství neb Státního pozemkového úřadu, že další lesní půda nebude požadována, nemá významu, když to není propuštění ze záboru, jež by se muselo státi rozhodnutím Státního pozemkového úřadu schváleným správním výborem (§ 7 čís. 1 a § 11 čís. 1 zák. o poz. úř.), jakéž stěžovatel ani netvrdí, tím méně předkládá, jak by musil. Že řada pozemků jest od více let propachtována, povolení exekuce proti vlastníku, jemuž výpověď dána, nevádí, nýbrž bude věcí pachtýřů, by se proti exekuci bránili, budou-li moci (§ 14 čís. 3 náhr. zák.). Tím padá důvod rekursního rozhodnutí, pokud zamítlo návrh exekuční. Byly-li některé parcely již dobrovolně odevzdány, odpadne pak provedení povoleného vyklizení, povolení to nevádí, je nejvýš bezpředmětné, jak sama stížnost uznává. Žádost za vyloučení podle § 3 písm. a) záb. zák. nebo propuštění podle § 11 záb. zák. nebo ponechání podle § 20 příd'. zák. nevádí exekuci, neboť její vyřízení není podle § 20 (3) náhr. zák. podmínkou exekuce, nýbrž je věcí Státního pozemkového úřadu, by uvážil, má-li exekuci dáti provésti, čili nic, podle toho, má-li nárok vypověděného za odůvodněný, čili nic, sice by každému vypověděnému vlastníku bylo možno podáváním takových žádostí exekuci do nekonečna protahovati, neboť by je mohl podávati i věda, že nároku nemá. Vyloučení ze záboru podle § 3 písm. a) záb. zák. nenastává samo sebou, nýbrž teprv rozhodnutím Státního pozemkového úřadu schváleným správním výborem (§ 7 čís. 1 a § 11 čís. 1 zák. o poz. úř.).

Dlužno konečně podotknouti, že když se výpověď stala za řízení právoplatnou a lhůta výpovědní uplynula, nutno povolení exekuce ponechati v platnosti, protože jde o nárok veřejnoprávní, jenž se vymáhá v nesporném řízení, kde podle § 2 čís. 10 nesp. říz. (srv. ostatně § 89 jedn. ř.), k nepodstatným formalitám nemá se hleděti, a skutečně by to sloužilo jen k průtahu, kdyby exekuce dnes už doznane oprávněná měla býti zrušována pro někdejší vadu nyní již odpadlou a exekuční návrh a povolení exekuce měly se opakovati znova.

Čís. 7192.

Město Brno neručí soukromoprávně za škodu pádem na neposypaném veřejném chodníku. Povinnost tuto nelze zřejmě vyvoditi z t. zv. čisticího řádu pro hlavní město Brno ze dne 24. února 1896, čís. 2577.

(Rozh. ze dne 28. června 1927, R II 130/27.)

Žalobkyně upadla na neposypaném městském chodníku v Brně a poranila se. Žalobní nárok na náhradu škody neuznal procesní soud první stolice důvodem po právu. Důvody: Žalobkyně domáhá se náhrady škody na žalovaném městě Brnu z důvodu, že žalovaná obec nepostarala se při náledí o náležitě posypání městského chodníku a že se žalovaná obec (orgány žalované obce od ní volení) dopustily opomenutí při výkonu místní policie při péči o udržování obecních silnic, cest a míst atd., kterážto povinnost dala by se vyvozovati jen z ustanovení § 27 druhý odstavec čís. 3 moravského obecního zřízení, tedy povinnosti k úkolu, který se zakládá na veřejném, nikoliv na soukromém právu. Všeobecného zákonného předpisu, který by činil obec zodpovědnou za škody, které vzniknou někomu z opomenutí povinnosti veřejných orgánů výkonem veřejné moci pověřených, dosud není a jen určité, teprve po vydání zákona o obecním zřízení vydané zákony ustanovují, kdy a v jaké míře veřejnoprávní korporace v určitých případech ručí za škody způsobené stranám výkonnými orgány. Tak stanoví na př. § 37 obec. zřízení českého výslovně povinnost obce k náhradě škody, způsobené někomu veřejným násilím při sročení; v mor. obecním zřízení podobného ustanovení však není, nelze ho tedy použítí v podobných případech, aniž lze platnost jeho rozšiřovati na jiné země. Všeobecnou povinnost obce k náhradě škody, žalobkyni dne 2. března 1924 povstalé, nelze tedy z obecního zřízení odůvodniti. Podle zákonného předpisu obč. práva o náhradě škody nemůže žalobkyně požadovati náhradu škody na žalované obci, ježto se v projednávaném případě, jak shora již naznačeno, nejedná o soukromoprávní, nýbrž o veřejnoprávní poměr mezi stranami. Podle předpisů práva soukromého, mohla by strana žalovaná za úraz žalobkyně činiti zodpovědnou jen tehdy, kdyby byla vlastníci chodníku a kdyby porušila nějakou povinnost, uloženou jí zákonem nebo nařízením, jako vlastníci dotyčného podniku. Žalovaná není vlastníci chodníku; chodník je cestou veřejnou, jest na veřejném náměstí; závazek žalované obce k udržování této veřejné cesty je tedy jen veřejnoprávním podle § 27 druhý odstavec čís. 3 obec. mor. zřízení, a zákonného ustanovení o ručení obce v tomto případě není. O d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu. by, vyčkaje pravomoci ji znovu projednal a rozhodl. Důvody: Žalobkyně opírá nárok na náhradu škody o tvrzení, že žalovaná obec má povinnost podle platného čistícího řádu obce brněnské ze 24. února 1896, čís. 2577 posypávati chodníky v zimě od 6 hodin ráno do 9 hodin večer a že žalovaná, která chodník na svůj náklad zřídila, jest povinna jej opatrovati a že této povinnosti nedostála, poněvadž chodník byl v kritické době neposypán, ač místo, kde nehoda se stala, jest vzhledem k tomu, že jest nedaleko studna, zvláště nebezpečné a vyžaduje zvláštního ošetření. Kromě toho tvrdila žalobkyně, že žalovaná obec nedohlížela na své orgány a nekontrolovala je, zda se chodník posypává, následkem čehož v kritickou dobu jakož i dříve zaviněním orgánů obcí volených, chodník posypán nebyl a stal se nebezpečným. Úraz stal se na veřejném chodníku, na přechodu uličním, a jest rozřešiti otázku vzhledem k oněm tvrzením žalobkyně a k předpisům čistícího řádu, zda soud jest k projednání

této sporné věci příslušným. Podle § 2 čistícího řádu náleží čištění veřejných náměstí, sadů a komunikací, vyjmouc chodníky a cesty podle domů a ohrady pozemků, městským čistícím orgánům a v § 7 posledním odstavci čistícího řádu ukládá se majitelům domů za povinnost posypávati při náledí chodníky a cesty od 7 hodin ráno do 9 hodin večer. Podle těchto předpisů stihá žalovanou obec ohledně čištění veřejných chodníků táž povinnost jako majitele domů ohledně chodníku při jejich domech a, stanoví-li čistící řád pro obec brněnskou tutěž povinnost ohledně veřejných chodníků jako pro majitele domů ohledně chodníku při jejich domech, jest z toho zřejmo, že nedodržení této povinnosti žalované obci zvláštním nařízením uložené zakládá na její straně právě tak jako na straně majitele domu ono protiprávní opominutí podle § 1294 obč. zák., které odůvodňuje nárok na náhradu škody, pakli někdo následkem něho škodu utrpěl. Žalobkyně tvrdí, že žalovaná obec této povinnosti nedostála a že tímto protiprávním opominutím žalované obce přišla ke škodě a jest proto ve smyslu ustanovení §§ 1294 a 1338 obč. zák. soud povolán, by o tomto jejím soukromoprávním nároku rozhodoval. Nelze tedy sdíleti názor prvního soudu, že nejde tu o poměr soukromoprávní, nýbrž o poměr veřejnoprávní, a pokud odvolatelka z opatrnosti proti tomuto názoru prvního soudu uplatňuje jako odvolací důvod zmatečnost ve smyslu § 477 čís. 6 c. ř. s., bylo její odvolání z uvedených právě důvodů zamítnouti (§§ 471 čís. 5 a 473 c. ř. s.). Žalobkyně tvrdila však za řízení, že žalovaná obec nedohlížela na své orgány a nekontrolovala je, zda posypávání chodníků se děje, následkem čehož prý v kritickou dobu, jakož i dříve opětně již chodník zaviněním orgánů obcí volených posypán nebyl a stal se nebezpečným. Žalobkyně opřela tedy tímto svým dalším tvrzením nárok žalobní o ustanovení § 1313 a) případně 1315 obč. zák. Tímto jejím tvrzením se však první soud vzhledem k svému právnímu stanovisku nezabýval.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc odvolacímu soudu, by po případném ústním jednání znovu ve věci samé rozhodl.

D ů v o d y:

Předeslati jest, že o přípustnosti pořadu práva jest kladně rozhodnuto prvním bodem napadeného usnesení a to pravoplatně, pročez se nemůže nejvyšší soud touto otázkou již obírat (viz plenární rozh. z 29. dubna 1924, čís. pres. 1582/23, čís. 3775 sb. n. s.). Zbývá tedy řešiti otázku, zda nárok žalobkyně na náhradu škody vzešlé jí neposypáním chodníku na veřejném náměstí jest s hlediska soukromého práva odůvodněn, zda jsou předpisy, dovolující, by povinnost k náhradě takovéto škody byla podřaděna pod předpisy XXX. hlavy obč. zák., zejména by posuzována byla podle §§ 1294, 1297 a 1315 obč. zák. Při řešení této věcné otázky není nejvyšší soud samozřejmě vázán právními důvody, z nichž odvolací soud vycházel, rozhoduje o námitce nepřípustnosti pořadu práva. Soud první stolice ve shodě s rozhodnutím tohoto nej-

vyššího soudu ze dne 28. ledna 1926, čís. j. Rv II 497/25 (čís. 5658 sb. n. s.) dovodil, že není předpisu, který by žalované obci ukládal povinnost k náhradě škody, vzniklé zanedbáním místní policie, tedy zanedbáním povinnosti veřejnoprávní. I stačí odkázati na tyto důvody rozsudku prvé stolice. Ovšem v tomto případě nepřicházejí v úvahu předpisy moravského obecního zřízení ze dne 15. března 1864, čís. 4 z. zák., nýbrž předpisy obecního zřízení zemského hlavního města Brna, vydaného zákonem z 3. května 1905, čís. 56 z. zák. pro Moravu. Odvolací soud ve shodě s názorem žalující strany hledí dovoditi, že v tak zv. čistícím řádě pro hlavní město Brno ze dne 24. února 1896, čís. 2577 jest předpis, zavazující žalovanou obec podle zásad soukromého práva k náhradě škod ze zanedbání místní policie. Podle § 2 čistícího řádu náleží čištění veřejných náměstí, sadů a komunikací, — vyjímajíc chodníky a cesty podél domů a pozemkových ohrad — městským čistícím orgánům; v § 7 poslední odstavec ukládá se majitelům domů za povinnost posypávati při náledí chodníky a stezky podél jich domů a ohrad od 6. hodiny ranní do 9. hodiny večerní. Odvolací soud dovozuje, že předpisem § 2 jest žalované obci uložena táž povinnost, jako podle § 7 majitelům domů a ohrad ohledně chodníků podél jejich domu neb ohrady, a že tedy i protiprávní opomenutí této péče uložené obci v § 2 posuzovati jest podle § 1294 po případě 1313 a) a 1315 obč. zák. Avšak s názorem tím nelze souhlasiti. Čistící řád vydán byl za platnosti tak zv. provisorního obecního řádu pro hlavní město Brno, vydaného ministerským nařízením ze dne 21. července 1851, čís. 126 z. zák. pro Moravu, kterýžto řád neukládal žalované obci soukromoprávní ručení za škody ze zanedbání místní policie. Předpis § 2 čistícího řádu není než předpisem upravujícím výkon místní policie, která podle § 91 citovaného prov. ob. řádu patřila do oboru samostatné působnosti žalované obce, a nelze v něm spatřovati předpis, který snad žalovaná obec sama proti sobě vydala a kterým svou vlastní činnost veřejnoprávní podřaduje pod ustanovení XXX. hlavy obč. zák. a se zavazuje hraditi škody ze zanedbání policie tak, jako by šlo o protiprávní činy podle § 1294 a 1295 obč. zák. Tento právní stav nebyl změněn ani novým obecním řádem města Brna, který vydán byl zákonem ze dne 3. května 1905, čís. 56 z. zák. pro Moravu; ani tento nový řád neobsahuje podobného předpisu, jakým jest na příklad § 37 obec. říz. pro Čechy. K vůli úplnosti se podotýká, že ku změně právního stavu nedošlo ani při nové úpravě příslušnosti policejního ředitelství v Brně, provedené vyhláškami ministerstva vnitra ze dne 26. září 1922, čís. 285 sb. z. a n. a ze dne 12. března 1926, čís. 24 téže sbírky; při této úpravě nebyla ze samostatné působnosti žalované obce vyňata a na státní policii přenesena péče o zřízení, čištění a udržování obecních silnic, cest, náměstí a mostů, uložena § 36 čís. 4 bod b) obec. ř. z roku 1905 žalované obci z moci veřejného práva (srov. Dr. Richarda Šňupárka »Obecní řád zemského hlavního města Brna« str. 36). Nezávažno jest pro tento spor, zda chodník, na němž se úraz stal a který není věcí ničí podle § 287 obč. zák., zapsán jest v seznamu pozemkové knihy jako veřejný statek města Brna, ježto jedině rozhoduje, že tu jde o veřejnou komunikaci, nad níž vykonává

žalovaná obec dozor místní policie. Je-li tedy chodník, na němž se úraz stal, veřejnou cestou a nikoli soukromým vlastnictvím žalované obce, nelze ji považovati za soukromoprávní osobu, která podle § 7 čistícího řádu pod zodpovědností podle XXX. hlavy obč. zák. musí dbáti o zachování příkazu § 7 čist. řádu, nýbrž že jde tu jen o opomenutí při veřejnoprávní činnosti, ohledně něhož není zákonného předpisu, podle něhož by žalovaná ručila za škodu z této činnosti podle předpisů obč. zákona. Z toho zároveň patrně, že žalobkyni nepodařilo se dokázati, že jí vzešel nárok na náhradu škody podle předpisů hmotného soukromého práva, což vésti může k zamítnutí prosby žalobní.

Čís. 7193.

Exekuci jest zrušiti, třebaže dlužník, o jehož jmění v čase povolení exekuce bylo již zahájeno vyrovnací řízení, přednesl návrh na zrušení exekuce ve formě stížnosti proti výkonu exekuce podle § 68 ex. ř.

(Rozh. ze dne 28. června 1927, R II 224/27.)

Usnesením ze dne 25. února 1927 byla proti povinné straně povolena mobilární exekuce a bylo zabavení výkonným orgánem provedeno dne 23. března 1927. Proti tomuto výkonu podal dlužník Karel F. dne 24. března 1927 stížnost ve smyslu § 68 ex. ř. Soud první stolice stížnosti vyhověl a prohlásil exekuci za neplatnou vzhledem k tomu, že o jmění dlužníka bylo dne 9. února 1927 zahájeno řízení vyrovnací. Rekursní soud zamítl návrh na prohlášení exekuce za neplatnou. Důvody: Napadené usnesení nemá opory v zákoně, neboť nelze ke stížnosti podle § 68 ex. ř. prohlásiti povolenou exekuci za neplatnou, to tím méně, jelikož dlužník sám takového návrhu neučinil, nýbrž pouze žádal, by výkon exekuce byl prohlášen neplatným. Podle ustanovení § 68 ex. ř. může býti podána stížnost jen v tom případě, když se někdo pokládá za stížená buď postupem při výkonu povolené exekuce, zejména tím, jak výkonný orgán při úředním úkonu jednal, neb odepřením (průtahem) exekučního úkonu. V těchto případech může postižený žádati exekučního úředníka, jemuž jest svěřen dozor nad soudní kanceláří, nebo exekučního komisaře, nebo přednostu exekučního soudu za odpomoc. Z řečeného vyplývá, že k oné stížnosti nelze prohlásiti povolenou exekuci za neplatnou, neboť o zrušení exekuce bylo by možno rozhodnouti jen na příslušný návrh dlužníka nebo k rekursu proti usnesení povolujícímu exekuci, po případě žalobou o zrušení exekuce. Postup výkonného orgánu při výkonu povolené exekuce nelze považovati v projednávaném případě za nesprávný, neboť exekuce byla povolena a byl výkon její exekučním soudem nařízen a proveden. Dlužník nevykázal se při výkonu exekuce usnesením o zahájeném vyrovnacím řízení, pročez výkonný orgán neměl příčiny, by upustil od výkonu exekuce.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.